

04. CSS

Justina Balsė / Jaroslav Grablevski

04. CSS. Turinys

- ▶ Šriftas ir jo savybės
- ▶ Teksto lygiavimas
- ▶ Sąrašų savybės
- ▶ Puslapio fonas
- ▶ Priešdėliai / *Vendor Prefixes*
- ▶ *CSS Reset*

Teksto formatavimas

- ▶ Šrifto savybės:
  - ▶ dydis, spalva, stilius, tipas, ...
- ▶ Teksto išdėstymo savybės:
  - ▶ Teksto lygiavimas, tarpai tarp eilučių, raidžių, ...

Šriftai (1)

- ▶ Yra dvi pagrindinės šriftų klasės:
  - ▶ `Serif` – šriftai su užraitais:
`times, times new roman, georgia, serif.`
  - ▶ `Sans-serif` – šriftai be užraitų:
`arial, helvetica, verdana, sans-serif.`
- ▶ **Skirtumas.** Šriftus su užraitais geriau skaityti spausdintus popieriuje, o šriftus be užraitų geriau skaityti kompiuterio ekrane.

Šriftai (2)

Serif

Times

Times New Roman

Georgia

Cursive

Comic Sans

Sans-serif

Arial

Helvetica

Verdana

Geneva

Monospace

Courier

Courier New

Monaco

Web Browser Font Defaults

Web safe fonts

Šriftai (3) **font-family**

- ▶ Šriftai išvardijami atskiriant juos kableliu;
- ▶ Jeigu šrifto pavadinimas susideda iš kelių vardu, juos grupuojame kabutėse;
- ▶ Paskutinis sąrašė turėtų būti sisteminis (*System Font*) šriftas.
- ▶ **Font stacks**

```
body {  
  font-family: Georgia,  
  "Times New Roman", Times, serif;  
}
```

Šriftai (4) Google Fonts

Indie Flower
Kimberly Geswein (1 style)

waves flung
themselves at the
blue evening.

STANDARD @IMPORT

```
<link href="https://fonts.googleapis.com/css?family=Indie+Flower" rel="stylesheet">
```

Specify in CSS

Use the following CSS rules to specify these families:

```
font-family: 'Indie Flower', cursive;
```

Šrifto dydis (1) **font-size**

```
h1{font-size: 1.6em;}  
h2{font-size: 1.4em;}  
h3{font-size: 1.2em;}  
p{font-size: 1em;}
```


Šrifto dydis (2) font-size

```
div {  
    font-size: 100px;  
}  
  
p {  
    font-size: 50%;  
}
```

Nuoroda

Labas

```
<div>  
  <a href="#"> Nuoroda </a> <br />  
  <p>  
    Labas  
  </p>  
</div>
```

Šrifto storis, šrifto stilius | font-weight, font-style

```
h1 {  
  
  font-weight: normal | bold | bolder | lighter | 100 | 200 | 300 | 400 |  
  500 | 600 | 700 | 800 | 900 | inherit;  
  
  font-style: normal | italic | oblique | inherit  
  
}
```

```
span { font-weight: bold; }  
  
.title { font-weight: normal;  
         font-style: italic; }  
  
.author { font-size: 1.2em; }
```

Mažosios didžiosios ir didžiosios raidės

```
h2{  
  font-variant: small-caps;  
}
```

AUTORIUS AUTORAITIS

Pastraipa

```
h3{  
  /* text-transform: uppercase; */  
  /* text-transform: lowercase; */  
  text-transform: capitalize;  
}
```

Kiekvienas Žodis Iš Didžiosios Raidės

Pastraipa

Šešelīs **text-shadow**

```
h3{  
    /* horizontal  
    vertical  
    blur  
    color */  
    text-shadow: 2px 4px 6px grey;  
}
```

Shadow

Šešėlis **text-shadow**

```
text-shadow: left top blur color;
```

Transparent Shadows

```
.trans { text-shadow: 0 5px 1px rgba(0,0,0,0.2); }
```

Solid Shadows

```
.solid { text-shadow: 0 5px 1px #999; }
```

Teksto lygiavimo savybės

- ▶ text-align (horizontalus):
  - ▶ left, right, center, justify
- ▶ letter-spacing
- ▶ word-spacing

```
p.autorius1{  
    letter-spacing: 0.5em;  
}
```

Vertikalus lygiavimas, eilutės aukštis **line-height**

```
p.autorius3{  
    line-height: 1.5;  
}
```

```
p.autorius3{  
    height: 50px;  
    width: 100px;  
    margin-top: 10px;  
    background-color: gainsboro;  
    line-height: 50px;  
}
```

Pastraipa

Pastraipa

Vertikalus lygiavimas

- ▶ vertical-align
  - ▶ Lentelės langelyje;
  - ▶ Inline elementams;

baseline	top			<p>There is a theory which states that if ever anyone discovers exactly what the Universe is for and why it is here, it will instantly disappear and be replaced by something even more bizarre and inexplicable.</p> <p>There is another theory which states that this has already happened.</p>
		middle		
			bottom	

<u>top:</u> ★	<u>middle:</u> ★	<u>bottom:</u> ★	<u>super:</u> ★	<u>sub:</u> ★	
<u>text-top:</u> ★	<u>text-bottom:</u> ★	<u>0.2em:</u> ★	<u>-1em:</u> ★	<u>20%:</u> ★	<u>-100%:</u> ★

Kaip išlygiuoti turinį dėžėje??

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Error odit dicta aliquam et, unde magni dignissimos quas. Inventore, magnam accusantium deleniti suscipit. Dolorum, aspernatur, cum voluptatem quod eius libero ipsam.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Error odit dicta aliquam et, unde magni dignissimos quas. Inventore, magnam accusantium deleniti suscipit. Dolorum, aspernatur, cum voluptatem quod eius libero ipsam.

Kaip išlygiuoti turinį dėžėje?? **VARIANTAS**

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipisicing elit. Error odit dicta aliquam et, unde magni dignissimos quas. Inventore, magnam accusantium deleniti suscipit. Dolorum, aspernatur, cum voluptatem quod eius libero ipsam.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipisicing elit. Error odit dicta aliquam et, unde magni dignissimos quas. Inventore, magnam accusantium deleniti suscipit. Dolorum, aspernatur, cum voluptatem quod eius libero ipsam.

```
div{  
  width: 300px;  
  padding-top: 30px;  
  padding-bottom: 30px;  
  background-color: antiquewhite;  
}
```

Sąrašai

- ▶ **list-style-type:**
  - ▶ disc, circle, square, ...
- ▶ **list-style-position:**
  - ▶ inside, outside (pagal nutylėjimą)
- ▶ **list-style-image:**
  - ▶ url();

Puslapio fonas (1)

```
body{  
    background-color: grey;  
}
```

```
body{  
    background-image: url("pictue.jpg");  
}
```

Puslapio fonas (2) background-size

► Paveikslėlio dydis

```
background-size: auto;  
background-size: 100px 150px;    /* plotis aukštis */  
background-size: 100px;          /* plotis auto */  
background-size: 75% 25%;        /* plotis aukštis */  
background-size: 30%;            /* plotis auto */  
background-size: cover;          /* padengia */  
background-size: contain;        /* užpildo pilnai */
```

Puslapio fonas (3) background-repeat

► Paveikslėlio kartojimas

```
div{  
    background-image: url("picture.jpg");  
    background-repeat: repeat;  
}
```

► Keturios reikšmės:

- repeat-x;
- repeat-y;
- repeat;
- no-repeat;

```
background: #fff url(header.jpg) repeat-x;  
background-size: 100px;
```

Puslapio fonas (4) background-repeat


```
background-color: #fff;  
background-image: url(header.jpg);  
background-repeat: repeat-x;  
background-size: 100px;
```

Puslapio fonas (5) background-attachment

► Paveikslėlio fiksavimas

```
div{  
    background-image: url("picture.jpg");  
    background-attachment: fixed;  
}
```

► Reikšmės:

- `fixed` – slenkant puslapiu žemyn, paveikslėlis vizualiai lieka toje pačioje vietoje;
- `scroll` – puslapiu slenkant žemyn, paveikslėlis fiziškai išlieka toje pačioje vietoje;

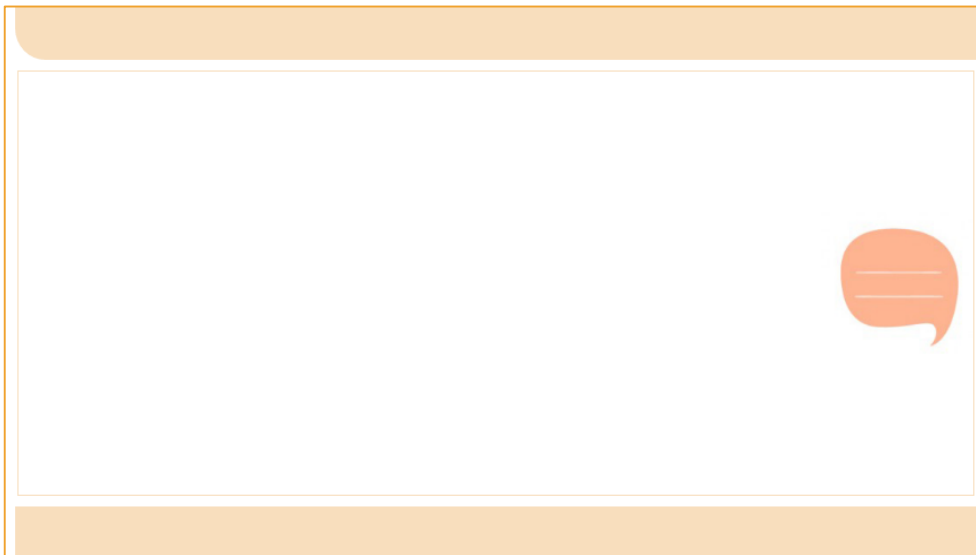

Puslapio fonas (6) background-position

► Paveikslėlio pozicija

```
background: #fff url(debeselis.jpg) no-repeat;  
background-size: 150px;  
background-position: right center;
```


left top
left center
left bottom
right top
right center
right bottom
center top
center center
center bottom

Puslapio fonas (7) background-position

Už laukų laukelių, už kalnų kalnelių, trisdešimtojų valstybė, didžiuose puikiuose rūmuose gyveno karalius su karaliene. Daug jie visa ko turėjo, tik nedavė jiems Dievas vaikų, ir juodu liūdėjo.

Už laukų laukelių, už kalnų kalnelių, trisdešimtojų valstybė, didžiuose puikiuose rūmuose gyveno karalius su karaliene. Daug jie visa ko turėjo, tik nedavė jiems Dievas vaikų, ir juodu liūdėjo.

Už laukų laukelių, už kalnų kalnelių, trisdešimtojų valstybė, didžiuose puikiuose rūmuose gyveno karalius su karaliene. Daug jie visa ko turėjo, tik nedavė jiems Dievas vaikų, ir juodu liūdėjo.

Už laukų laukelių, už kalnų kalnelių, trisdešimtojų valstybė, didžiuose puikiuose rūmuose gyveno karalius su karaliene. Daug jie visa ko turėjo, tik nedavė jiems Dievas vaikų, ir juodu liūdėjo.

Puslapio fonas (8)

```
background-image: url(header.jpg), url(debeselis.jpg);  
background-size: 100px, 150px;  
background-repeat: repeat-x, no-repeat;  
background-position: left top, right bottom;
```


Puslapio fonas - img (9) background-origin

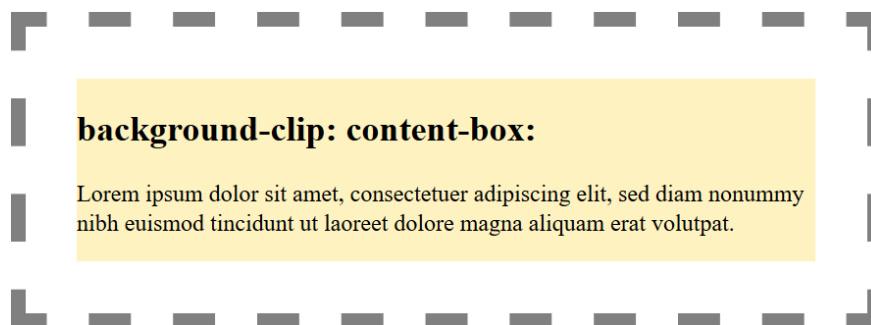
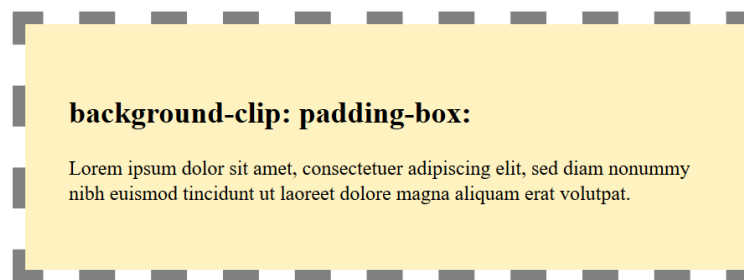
- ▶ background-origin reikšmės:
  - ▶ border-box, padding-box, content-box

Puslapio fonas - spalva (10) background-clip

- ▶ background-clip reikšmės:
  - ▶ border-box, padding-box, content-box

Priešdėliai (1)

```
.box_shadow {  
  -moz-box-shadow: 5px 5px 8px #000;  
  -webkit-box-shadow: 5px 5px 8px #000;  
  box-shadow: 5px 5px 8px #000;  
}
```

Priešdėliai (2)

- `-webkit-` (Chrome, Safari, newer versions of Opera, almost all iOS browsers (including Firefox for iOS); basically, any WebKit based browser)
- `-moz-` (Firefox)
- `-o-` (Old, pre-WebKit, versions of Opera)
- `-ms-` (Internet Explorer and Microsoft Edge)

Priešdėliai (3)

- ▶ CSS yra nuolat atnaujinamas/vystomas;
- ▶ Priešdėliai nurodo, kad tam tikros savybės yra eksperimentinio (kūrimo procese) pobūdžio;
- ▶ Leidžia kūrėjui naudoti naujausias savybes, kol jos dar nėra iki galo sukurtos;

Priešdėliai (4)

- ▶ Be priešdėlių tas pats kodas gali atrodyti skirtingai kiekvienoje naršyklėje;
- ▶ Kai savybės kūrimas yra užbaigtas, priešdėlis yra automatiškai atmetamas (praleidžiamas);

Priešdėliai (5)

```
background: #fff; /* unsupported devices */
background: -webkit-gradient(linear, left top, left bottom, color-stop(0%,#000),
color-stop(100%,#fff)); /* older WebKit*/
background: -moz-linear-gradient(top, #000 0%, #fff 100%); /* Mozilla */
background: -webkit-linear-gradient(top, #000 0%,#fff 100%); /* Chrome10+,Safari5.1+ */
background: -o-linear-gradient(top, #000 0%,#fff 100%); /* Opera */
background: -ms-linear-gradient(top, #000 0%,#fff 100%); /* IE10+ */
filter: progid:DXImageTransform.Microsoft.gradient( startColorstr='#000000',
endColorstr='#ffffff',GradientType=0 ); /* older IE */
background: linear-gradient(top, #000 0%,#fff 100%); /* W3C */
```

Apibendrinimas

- ▶ Priešdėliai leidžia naudoti naujausias savybes kol jos dar nėra standartizuotos;
- ▶ Norėdami naudoti šiuos priešdėlius, nuolat turime domėtis jų sintakse;
- ▶ Yra online įrankiai, palengvinantys priešdėlių rašymą;

CSS pradiniai nustatymai

- ▶ Tai pradinis CSS taisyklių deklaravimas, reikalingas perrašyti pagal nutylėjimą taikomus naršyklės stilius.
- ▶ Tai leidžia išvengti stiliaus taisyklių „konflikto“.

Rekomenduojama atnaujinti šias stiliaus taisykles

- Margins
- Padding
- Borders
- Font-size
- Line-height

Stilių atnaujinimo vieta CSS faile

```
/* css reset styles go here */
body, h1, h2, h3, h4, h5, h6, p, address, blockquote, input {
    margin:0;
    padding:0;
}

/* document styles */
body {
    font: 100% Arial, Helvetica, sans-serif;
    margin: 0 auto;
    width: 960px;
}

h1 {
    font-size: 2em;
    font-weight: normal;
}
```

Stiliaus atnaujinimo taisyklių rinkiniai (1)

```
html, body, div, span, applet, object, iframe,  
h1, h2, h3, h4, h5, h6, p, blockquote, pre,  
a, abbr, acronym, address, big, cite, code,  
del, dfn, em, img, ins, kbd, q, s, samp,  
small, strike, strong, sub, sup, tt, var,  
b, u, i, center,  
dl, dt, dd, ol, ul, li,  
fieldset, form, label, legend,  
table, caption, tbody, tfoot, thead, tr, th, td,  
article, aside, canvas, details, embed,  
figure, figcaption, footer, header, hgroup,  
menu, nav, output, ruby, section, summary,  
time, mark, audio, video {  
    margin: 0;  
    padding: 0;  
    border: 0;  
    font-size: 100%;  
    font: inherit;  
    vertical-align: baseline;
```

Stiliaus atnaujinimo taisyklių rinkiniai (2)

► <http://cssreset.com/>

2016's most popular **CSS Reset** scripts, all in one place

Click 'Get Code' to copy/paste the full or minified version, or check out the documentation.

Eric Meyer's "Reset CSS" 2.0

(76,000)

Get The Code

HTML5 Doctor CSS Reset

(34,042)

Get The Code

Yahoo! (YUI 3) Reset CSS

(12,398)

Get The Code

Praktika (1) Fono paveikslėliai

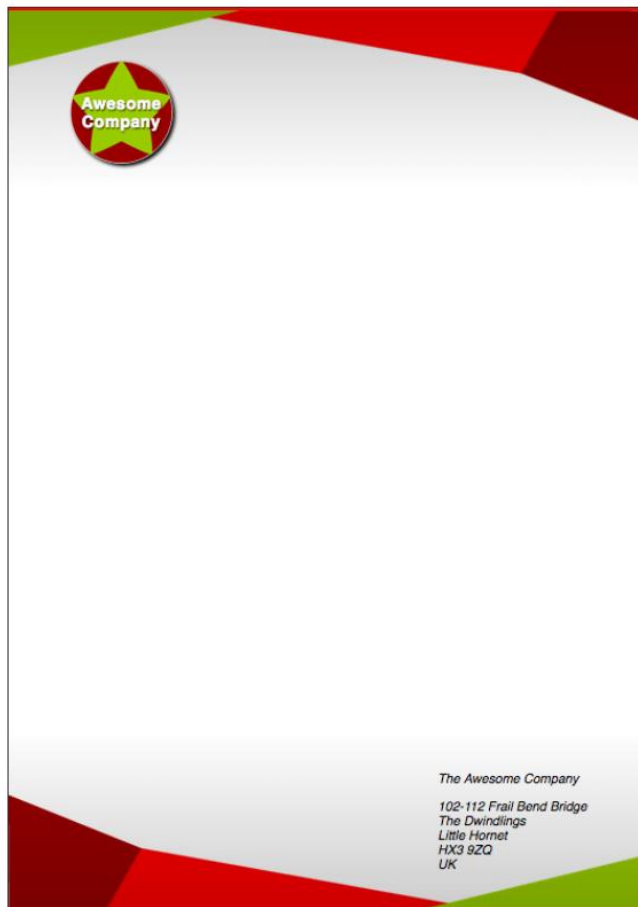
- Pateikti tris fono paveikslėlius viename bloke/tinklalapio dalyje.

Praktika (2) Letter

- ▶ Duota: index.html, style.css ir paveikslai

Praktika (3) Teksto, sąrašų, nuorodų formatavimas

► Duota: index.html, style.css ir piktograma

